

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 38P/122/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122389534
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Krajčovicová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2022:6122389534.1

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica, v právnej veci starostlivosti o maloletého E. R., V.. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto P. P., t.č. Signál Ohrozenia o.z., Srdiečko Centrum pre deti a rodiny, Wolkerova 26, Banská Bystrica, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky: S. D., V.. XX.XX.XXXX, trvale bytom mesto P. P. a otca: E. R., V.. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX, L., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e Signálu Ohrozenia o.z., Srdiečko Centrum pre deti a rodiny, Wolkerova 26, Banská Bystrica p o v i n n o s ť o d o v z d a ť maloletého E. R., V.. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra, Trstínska 2, Bratislava - Záhorská Bystrica.

II. Toto neodkladné opatrenie t r v á najdlhšie po dobu 3 mesiacov odo dňa umiestnenia maloletého do Diagnostického centra, Trstínska 2, Bratislava - Záhorská Bystrica.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica (ďalej len „navrhovateľ“) sa návrhom doručeným súdu dňa 10.08.2022 domáhal nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil Signálu Ohrozenia o.z., Srdiečko Centrum pre deti a rodiny, Wolkerova 26, Banská Bystrica povinnosť odovzdať maloletého do dočasnej starostlivosti Diagnostického centra, Trstínska 2, Bratislava - Záhorská Bystrica (ďalej len „Diagnostické centrum“) s tým, že neodkladné opatrenie bude trvať najdlhšie po dobu 3 mesiacov odo dňa umiestnenia maloletého v tomto zariadení. Návrh odôvodnil tým, že maloletý bol spolu so svojou sestrou umiestnený do centra dňa 15.08.2016. Od 01.07.2018 bol premiestnený do samostatne usporiadanej skupiny centra, pre opakované problémy so správaním v škole, ako aj v profesionálnej náhradnej rodine. Maloletý v školskom roku 2021/2022 absolvoval 1. ročník Odborného učilišťa Viliama Gaňu v Banskej Bystrici, jeho školské výsledky boli priemerné, školská dochádzka bola pravidelná. V správaní maloletého sa vyskytovali ťažkosti, už po týždni po nástupe na učilište. Počas školského roka sa u maloletého opakovane objavovali neskoré príchody po škole do centra, maloletý po škole navštevoval kamarátov a rodičov, napriek zákazom a obmedzeniam, ktoré vyplývali z epidemiologických opatrení. Na kritiku maloletý reaguje ľahostajne a dôsledky svojho konania zľahčuje. Po čase však svoje konanie oľutuje, mrzí ho, že svojím konaním stráca dôveru. Vzhľadom na jeho diagnózu duševnej zaostalosti je viac ovplyvniteľný, nie je schopný sebaregulácie bez vonkajšej kontroly a adekvátneho zváženia svojho konania. Zatajuje skutočnosti, zavádza a úmyselne klame, pričom stráca pocity viny, hanby či prevzatia zodpovednosti za svoje konanie. U maloletého sa vyskytujú afektívne výkyvy, často prechádza z hysterického smiechu a vysmievania sa iným do úmyselného vyvolávania konfliktov a verbálnej agresie voči iným. Navrhovateľ ďalej uviedol, že maloletý začal zanedbávať hygienické návyky, spí v oblečení, ktoré nosí do školy, nedostatočne sa sprchuje, neumýva si zuby. U maloletého sa zvyšuje riziko výskytu fyzickej agresivity mierenej na ostatné deti v centre. U maloletého sa tiež objavuje simulované somatizovanie alebo agravovanie stavu (bolesti brucha, srdca a pod.). Na individuálnych sedeniach so psychológom maloletý tvrdí, že chce všetko napraviť, uvedomuje si svoje

konanie, v konfrontovaní s realitou však opakovane zlyháva. Vychovávateľ sa snažil na maloletého pôsobiť motivačne, maloletý sa však často k odmene, po dosiahnutí cieľa nedopracoval, napriek tomu, že požiadavky na splnenie cieľa boli zvládnuteľné. Maloletý je schopný spolupráce a fungovania, pokiaľ má externú kontrolu v podobe režimu či autority. Maloletý sám niekedy pozoruje vnútorný nepokoj, nočné mory, pociťuje nervozitu, v stave afektívneho rozrušenia nevie odhadnúť motorické prejavy alebo ich silu. Po konfliktoch, ktoré vyvoláva sa sám dožaduje návštevy pedopsychiatra alebo odbornej pomoci. Maloletý bol rozhodnutím mesta Banská Bystrica uznaný zodpovedným za porušenie zákazu podľa § 2 ods. 2 zákona č. 219/1996 Z.z., keďže počas vychádzky požil alkohol. Podľa navrhovateľa centrum vyčerpalo všetky svoje možnosti intervencie a odbornej pomoci maloletému v spolupráci s pedopsychiatrom, v najlepšom záujme dieťaťa teda odporúča pobyt maloletého v diagnostickom centre. Diagnostické centrum Záhorská Bystrica sa vyjadrilo, že maloletého prijme do svojho zariadenia v priebehu mesiaca september 2022.

2. Z predloženého rozhodnutia mesta Banská Bystrica MsP-SK-106445/17309/22 zo dňa 12.05.2022 vyplynulo, že maloletý bol uznaný zodpovedným za porušenie zákazu podľa § 2 ods. 2 zákona č. 219/1996 Z.z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb v znení neskorších predpisov preto, že ako osoba mladistvá dňa 03.04.2022 v čase okolo 18.09 hod. počas vychádzky v meste Banská Bystrica požil alkohol, za čo mu bolo uložené pokarhanie.

3. Zo správy na maloletého zo dňa 04.04.2022 spísanej Centrum pre deti a rodiny Srdiečko, Wolkerova 26, Banská Bystrica vyplynulo, že školský výkon maloletého je priemerný, školská dochádzka je pravidelná. Maloletý si zaobstaral telefón od spolužiaka, ktorý nemal čím zaplatiť, klamal o financiách. Počas školského roka mal maloletý opakovane neskoré príchody po škole. Maloletý samovoľne navštevoval v osade kamarátov a rodičov napriek zákazu, ktorý vyplýval z protipandemických opatrení. Starému otcovi maloletý ukradol mobil, ktorý následne predal, aby mal na cestu do Žiaru nad Hronom. Pri konfrontácii maloletý popiera skutočnosti, neprizná si vinu a je hrubý na personál CDR. Na kritiku maloletý reaguje ľahostajne a dôsledky zľahčuje. U maloletého sa aj po motivácii zo strany odborníkov problémy opakujú. Maloletý si pýta notebook a tvrdí, že potrebuje pracovať na domácich úlohách, opakovane však plánuje stretávky s kamarátmi na sociálnych sieťach. U maloletého boli aj objavené konverzácie s neznámymi ženami, kde im tvrdí, že má fatálne onemocnenie. Maloletý zatajuje skutočnosti, zavádza a úmyselne klame a aktuálne je u neho pozorovaná strata pocitu viny a hanby, či prevzatie zodpovednosti za vykonané činy. U maloletého sú pozorované výkyvy nálad, úmyselné vyvolávanie konfliktu a verbálna agresia. Vychovávateľia zaznamenali u maloletého aj zanedbanú hygienu. Maloletý nie je zodpovedný ani v otázke financií, dostal sa do dlhov. V rozhovoroch maloletý spomína fajčenie marihuany, priznal sa aj k užitiu alkoholu počas vychádzky. Po hospitalizácii sa u maloletého objavili ďalšie ťažkosti. Neskorý príchod, verbálna agresivita voči personálu, maloletý je podozrivý z krádeže oblečenia. Nerešpektovanie dospelých a pravidiel, klamanie, verbálna agresia, úteky či nočné výlety a krádeže boli avizované aj od rodičov maloletého počas pobytov v ich domácnosti. Otec maloletého žiadal z daných dôvodov o okamžité ukončenie pobytu na letnom pobyte v roku 2020. U maloletého sa objavuje simulované somatizovanie alebo agravovanie stavu. Maloletý je schopný spolupráce a fungovania pokiaľ má externú kontrolu v podobe režimu či autority, čoho je dôkazom aj výborné fungovanie pri sprísnenom režime v CDR a naposledy pri hospitalizácii na pedopsychiatrickej nemocnici Prof. Matulaya v Kremnici v decembri 2021 - januári 2022, kde dosahoval pozitívne hodnotenia. Centrum záverom uviedlo, že vyčerpalo všetky dostupné možnosti intervencie a pomoci maloletému v spolupráci s MUDr. Rumanovou - pedopsychiater. Odborný tím CDR Srdiečko vzhľadom na všetky skutočnosti, ktoré sa udiali v poslednom období a v záujme psychického vývinu maloletého, odporúča pobyt v diagnostickom zariadení.

4. Z lekárskej prepúšťacej správy a z lekárskejších správ maloletého, ktoré predložil navrhovateľ súdu spolu s návrhom vyplynulo, že maloletý bol v čase od 23.12.2021 do 20.01.2022 hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici Prof. Matulaya v Kremnici. U maloletého sa jedná o ľahkú mentálnu retardáciu, v správaní prejavy impulzivity, hyperaktivity, poruchy koncentrácie pozornosti a afektívnych záchvatov. Intelektová výkonnosť je podmienená aj soc. prostredím. Maloletý je v pedopsychiatrickej starostlivosti MUDr. Rumanovej, vedený ako MR ľahká s poruchou správania a potrebou pozorovania alebo liečby.

5. Z opatrovaneckého spisu maloletého súd zistil, že z dôvodu, že rodičia maloletého sa nevedeli plnohodnotne postarať o maloletého súd neodkladným opatrením dočasne zveril maloletého do

starostlivosti starej matky zo strany matky uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 32P/280/2015-6 zo dňa 09.11.2015. Keďže stará matka nepodala návrh vo veci samej, neodkladné opatrenie zaniklo a súd uznesením č. k. 36P/169/2016-12 zo dňa 05.08.2016 nariadil rodičom odovzdať maloletého do zariadenia Signál ohrozenia o. z., Centrum Srdiečko a uložil im povinnosť prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neploleté dieťa na každé z detí zvlášť. Neodkladné opatrenie súd nariadil z dôvodu, že rodičia nedokázali maloletým deťom zabezpečiť riadnu starostlivosť, nemali na to vytvorené vhodné podmienky ani dostatok finančných prostriedkov. Okresný súd Banská Bystrica uznesením č. k. 3P/119/2017-37 zo dňa 19.09.2017 nariadil maloletému výchovné opatrenie, a to pobyt v zariadení Signál ohrozenia o. z., Centrum Slniečko najdlhšie na 6 mesiacov, aby umožnil rodičom upraviť si svoje sociálne, bytové, rodinné pomery tak, aby mohli prevziať starostlivosť o ich maloleté deti. Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 37P/58/2018-70 zo dňa 09.08.2018 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v Detskom domove Signál ohrozenia, Centrum Slniečko, Wolkerova 26, Banská Bystrica.

6. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej v texte len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

9. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“), súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

11. Pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. Súd spravidla rozhoduje bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je potrebné zisťovať skutočný stav veci, súd vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré mal v konaní osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. V prípade nariadenia neodkladného opatrenia v konaniach vo veci starostlivosti o maloleté deti je prvoradým vždy záujem maloletého dieťaťa, ktorý vo svojich rozhodnutiach konštatuje Európsky súd pre ľudské práva.

12. V danej veci súd zistil, že maloletý sa narodil mimo manželstva rodičov. Z predložených listinných dôkazov mal súd osvedčené, že u maloletého sa dlhodobo prejavujú poruchy správania, spočívajúce v klamstve, verbálnej agresivite, afektívnych výkyvoch nálad, zanedbávaní základnej hygieny, maloletý stráca pocit viny, hanby, či prevzatia zodpovednosti za jeho správanie. Maloletý je vedený u pedopsychiatričky MUDr. Rumanovej z dôvodu duševnej zaostalosti a ľahkej mentálnej retardácie. Zo správy vypracovanej CDR mal súd za osvedčené, že u maloletého sa počas školského roka objavovali opakované neskore príchody po škole, maloletý utiekol do osady, dopustil sa krádeže mobilného telefónu, ktorý následne predal. Maloletý aj napriek dôkazom popiera skutočnosť, neprizná si vinu a je hrubý voči personálu. Aplikovanie motivačných metód na maloletého nebolo úspešné, po nadobudnutí dôvery personálu, docielenej prísnejším opatrením, a po zvýšenej miere slobody sa problémy u maloletého opakujú. V rozhovoroch maloletý spomína fajčenie marihuany, maloletý požíval alkohol na verejnosti za čo mu bolo následne rozhodnutím mesta Banská Bystrica MsP-SK-106445/17309/22 zo dňa 12.05.2022 uložené pokarhanie.

13. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je dôvodný a je nevyhnutné v záujme maloletého, jeho zdravého psychického a fyzického vývinu bezodkladne upraviť pomery maloletého týmto neodkladným opatrením. Súd mal osvedčené, že maloletému bola poskytovaná individuálna psychiatrická pomoc ambulantnou formou, ako i psychologická pomoc, bol

tiež od 23.12.2021 do 20.01.2022 hospitalizovaný v Psychiatrickej nemocnici Prof. Matulaya v Kremnici, maloletý bol motivovaný zo strany centra k zlepšeniu jeho správania, avšak napriek uvedenému nedošlo k odstráneniu alebo aspoň zmierneniu neprimeraného a problémového správania maloletého. Maloletý nedodržiava pravidla stanovené centrom ohľadom príchodov zo školy, na kritiku svojho správania reaguje ľahostajne a dôsledky svojho konania zľahčuje. Maloletý nie je schopný sebaregulácie bez vonkajšej kontroly. Maloletý prejavuje verbálnu agresivitu voči zamestnancom centra a voči deťom, u maloletého sa zvyšuje tiež riziko výskytu fyzickej agresivity mierenej na ostatné deti v centre. U maloletého sa objavuje aj somatizovanie alebo agravovanie stavu, ktoré má účelový charakter. Sám maloletý pozoruje na sebe vnútorný nepokoj, nočné mory, pociťuje nervozitu v stave afektívneho rozrušenia a nevie odhadnúť motorické prejavy alebo ich silu. Súd je toho názoru, že je v záujme maloletého, jeho zdravého duševného, psychického a osobnostného vývinu, aby bol dočasne vyňatý z prostredia Signálu Ohrozenia o.z., Srdiečko Centrum pre deti a rodiny, v ktorom sa doposiaľ zdržiava, keďže je zrejme, že napriek snahe centra nedošlo k trvalej pozitívnej zmene správania maloletého a v záujme maloletého je, aby mu bola poskytnutá komplexná odborná pomoc, ktorú maloletý vyžaduje, a aby bol maloletý odovzdaný do starostlivosti Diagnostického centra Záhorská Bystrica, Trstínska 2, za účelom zrealizovania odbornej diagnostiky a nastavenia vhodného reedukačného programu maloletému. Súd preto v zmysle § 367 ods. 1 CMP nariadil Signálu Ohrozenia o.z., Srdiečko Centrum pre deti a rodiny, kde sa vykonáva ústavná starostlivosť, ktorá bola nariadená nad maloletým, aby maloletého dočasne odovzdalo do starostlivosti Diagnostického centra, Trstínska 2, Bratislava - Záhorská Bystrica.

14. Dobu trvania neodkladného opatrenia súd určil najdlhšie na dobu 3 mesiacov odo dňa umiestnenia maloletého v diagnostickom centre, pričom pri určení doby trvania neodkladného opatrenia súd zohľadnil dobu uvedenú navrhovateľom a skutočnosť, že uvedená doba je potrebná pre stanovenie odbornej diagnostiky aj v zmysle § 121 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v troch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada (§ 125 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP). Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 1, 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. - Exekučný poriadok; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Neodkladné opatrenie vo veci osobnej starostlivosti o maloletého je vykonateľné dňom vyhotovenia (§ 367 ods. 3 CMP).